

Zadania etapu finałowego
Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy Ekologicznej
„Różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody
w Polsce”

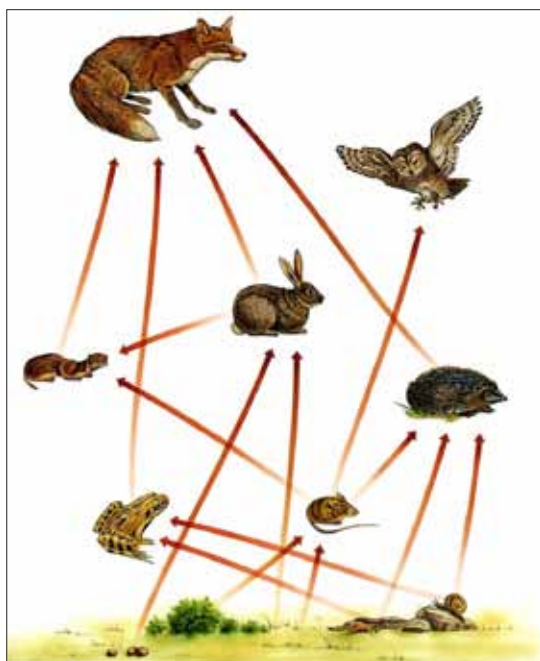

Instrukcja dla ucznia

Uważnie przeczytaj wszystkie teksty zadań. Test składa się z 50 zadań zamkniętych. Rozwiązanie zadań polega na wybraniu **jednej prawidłowej odpowiedzi spośród trzech podanych (A, B, C)**, za **każdą prawidłową odpowiedź można uzyskać 1 punkt**. Wybraną odpowiedź zaznacz krzyżykiem na formularzu odpowiedzi. Jeśli się pomylisz - błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz odpowiedź prawidłową. Na rozwiązanie testu przysługuje Ci maksymalnie 60 minut. Maksymalnie możesz uzyskać 50 punktów.

Powodzenia!

1. Przyjrzyj się uważnie zamieszczonemu poniżej schematowi. Następnie wybierz właściwą odpowiedź.

- a. schemat przedstawia łańcuch pokarmowy charakterystyczny dla organizmów ekosystemu pola
- b. na podstawie schematu możemy uzyskać informacje o organizmach zaliczanych do producentów spotykanych w ekosystemie lasu
- c. schemat ukazuje złożone zależności troficzne w ekosystemie

2. Żubr jest największym zwierzęciem lądowym Starego Kontynentu. Zamieszkuje rozległe lasy liściaste i mieszane. Z uwagi na sposób odżywiania zaliczamy tego ssaka do:

- a. konsumentów I rzędu
- b. producentów
- c. konsumentów II rzędu

3. Wilk i ryś należą do największych drapieżników występujących w Polsce. Zwierzęta, którym szanse przetrwania zapewnia polowanie, stosują różne strategie łowieckie. Zazwyczaj posiadają wyostrome zmysły słuchu, węchu i wzroku, przydatne pazury i kły, maskujące barwy ciała. Im większa ofiara, tym większe korzyści z polowania. Zgodnie z tą zasadą wilki w Puszczy Białowieżskiej najchętniej polują na:

- a. sarny, bytujące w małych grupach
- b. żubry, wędrujące latem w stadach złożonych z kilkunastu osobników
- c. jelenie, tworzące stada złożone z samic i młodzięży

4. Do cech ekosystemu nie należy:

- a. sukcesja
- b. przepływ energii
- c. struktura wiekowa

5. Zagęszczenie to cecha charakteryzująca:

- a. biom
- b. gatunek
- c. populację

6. Wskaż odpowiedź zawierającą prawidłowe dokończenie zdania.

Ekosystem jest bardziej trwały i istnieje większa szansa na utrzymanie w nim równowagi, gdy:

- a. charakteryzuje się on większym udziałem organizmów należących do producentów
- b. charakteryzuje się on obecnością znacznej ilości gatunków pionierskich
- c. charakteryzuje się on dużą różnorodnością biologiczną

7. Rzęsorek rzeczek jest jednym z nielicznych ssaków jadowitych. Jego jad produkowany jest w:

- a. żołądka
- b. zębach jadowych
- c. śliniankach

8. Traszka zwyczajna należy do organizmów:

- a. planktonowych
- b. nektonowych
- c. bentosowych

9. Na obszarach bagiennych chętnie występuje:

- a. wydmuchrzyca piaskowa
- b. arnika górską
- c. knieć błotna

10. Zbiorowiskiem leśnym porastającym bezodpływowe zagłębienia terenu, w którym przez większą część roku występuje woda stagnująca jest:

- a. łęg
- b. grąd
- c. ols

11. Jakie cechy wspólne występują u rozwiłtki i homara? Zaznacz właściwą odpowiedź.

- a. bytują w tych samych środowiskach
- b. wspólną cechą jest poruszanie się za pomocą odnóży skocznych
- c. wspólną cechą jest przynależność do tej samej grupy systematycznej

12. Do nieodnawialnych zasobów przyrody należą:

- a. gaz ziemny, woda, rośliny
- b. węgiel brunatny, zwierzęta, powietrze
- c. ropa naftowa, piaskowce, granity

13. Które z wymienionych poniżej gatunków zwierząt wyginęły wskutek nieprzemyślnych działań człowieka? Wskaż właściwą odpowiedź.

- a. dront dodo, moa, bizon
- b. tur, tarpan, bizon
- c. gołąb wędrowny, kwagga, alka olbrzymia

14. Ten park narodowy powstał w 1872 roku w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Celem jego utworzenia była ochrona części Gór Skalistych. Park słynie między innymi ze wspaniałych gejzerów – gorących źródeł, wyrzucających ogromne słupy pary i wody.

Powyższy opis dotyczy:

- a. Parku Narodowego Yellowstone
- b. Parku Narodowego Lake Clark
- c. Parku Narodowego Doliny Śmierci

15. Wskaż poprawne dokończenie zdania. Pomnikiem przyrody jest:

- a. rezerwat chroniący skały o szczególnych walorach przyrodniczych
- b. obszar chroniony z uwagi na walory przyrodnicze i kulturowe
- c. szczególnie cenne i stare pojedyncze drzewo objęte ochroną

16. Jakie parki narodowe są rezerwatami biosfery? Wskaż właściwą odpowiedź.

- a. Białowiecki, Tatrzański
- b. Karkonoski, Ujście Warty
- c. Bieszczadzki, Gorczański

17. Korytarz ekologiczny to:

- a. wyodrębniony pas przestrzeni, łączący podobne środowiska lub obszary o zbliżonej charakterystyce
- b. obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt i grzybów
- c. obie odpowiedzi są prawidłowe

18. Przeczytaj uważnie zamieszczone poniżej hasłowe informacje.

- długotrwałe wykorzystanie odnawialnych zasobów przyrody
- utrzymywanie stabilności procesów ekologicznych i ekosystemów
- ochrona przyrody
- ochrona różnorodności biologicznej
- zachowanie i polepszanie stanu zdrowia ludzi
- edukacja ekologiczna społeczeństwa
- polepszanie dobrobytu ludzi

Są one przykładowymi założeniami:

- a. zrównoważonego rozwoju
- b. proekologicznego stylu życia
- c. polityki państwa, gwarantującej ochronę gatunkową

19. Puszcza Białowiecka jest jednym z najstarszych obiektów przyrodniczych chronionych w Polsce, bo już od:

- a. 100 lat
- b. 250 lat
- c. 600 lat

20. Najcenniejszy fragment Puszczy Białowieckiej to Obręb Ochronny Orłówka Białowieckiego Parku Narodowego. To obszar o powierzchni około 47 km², a naturalnymi granicami tego wyjątkowego terenu od strony zachodniej i północnej są rzeki:

- a. Leśna, Narew
- b. Narewka, Hwoźna
- c. Orłówka, Łutownia

21. Przez środek tego zbiornika wodnego przebiega linia kolejowa, którą transportowane są niebezpieczne substancje. Jest to zbiornik:

- a. Łoknica
- b. Bachmaty
- c. Siemianówka

22. Przez Białowiecki Park Narodowy przepływa rzeka, która w całym swoim biegu płynie przez las. Jest to:

- a. Narewka
- b. Leśna
- c. Orłówka

23. W Białowieckim Parku Narodowym można spotkać dziewięć gatunków dzięciołów. Najbardziej charakterystyczne dla lasów o charakterze naturalnym są dzięcioły:

- a. pstry i białostrzbiety
- b. białostrzbiety i zielonosiwy
- c. trójpalczasty i białostrzbiety

24. W wyniku obniżenia się poziomu wód gruntowych zachodzą zmiany środowiska Puszczy Białowieckiej. Wywierają one niekorzystny wpływ na takie gatunki ptaków jak:

- a. puszczyk, sowa uszata
- b. bocian czarny, orlik krzykliwy
- c. jarząbek, głuszec

25. Rzeka ta bierze swój początek na terenie Białorusi, około 21,5 km od granicy z Polską, z bagna o nazwie Dzikie Nikor. Wskaż nazwę rzeki.

- a. Leśna
- b. Narewka
- c. Łutownia

26. Obniżenie się poziomu wód gruntowych oraz niedostatek wody powierzchniowej wpływa nie tylko na zwierzęta, ale także na kondycję drzewostanów. W Puszczy Białowieckiej przykładem takiego procesu może być osłabienie takiego gatunku jak:

- a. sosna
- b. świerk
- c. jodła

27. Do sztucznych zbiorników wodnych obszaru Puszczy Białowieckiej **nie należy**:

- a. Topiło
- b. staw Parku Pałacowego
- c. bagno Dzikie Nikor

28. Głównymi dopływami rzeki Supraśl w Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej są:

- a. Szeszupa, Czarna i Płoska
- b. Narew, Słoja i Sokołda
- c. Płoska, Sokołda i Słoja

29. W Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej odnotowano występowanie naturalnych wód podziemnych – źródeł. Jest ich:

- a. ponad 200
- b. ponad 400
- c. ponad 700

30. Puszcza Knyszyńska wyróżnia się borealnym charakterem, ponieważ:

- a. charakteryzuje się dużą powierzchnią łąk
- b. jest podobna do południowej tajgi – charakteryzuje się znacznym udziałem świerka
- c. obfituje w roślinność kserotemiczną

31. Rzeka Narew ma swoje źródła:

- a. w Beskidzie Żywieckim
- b. w białoruskiej części Puszczy Białowieckiej
- c. na Polesiu na Ukrainie

32. Rzeka Narew w granicach Narwiańskiego Parku Narodowego reprezentuje system:

- a. wielokorytowy
- b. meandrujący
- c. roztokowy

33. Jakie gatunki ryb objęte ochroną gatunkową spotykamy w Narwiańskim Parku Narodowym?

- a. różankę i piskorza
- b. szczupaka i okonia
- c. kozę i suma

34. Największym gryzoniem prowadzącym ziemno-wodny tryb życia występującym w Narwiańskim Parku Narodowym jest:

- a. wydra
- b. piżmak
- c. bóbr

35. Łojewek to:

- a. powalone drzewo w lesie liściastym
- b. ciek wodny
- c. wydzielina gruczołu kuprowego u dudka

36. Rezerwat „Wielki Dział” jest zbiorowiskiem

- a. łąkowym
- b. lasów łęgowych
- c. torfowiskowym

37. Na terenie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi **nie spotkasz**:

- a. żmii zygzakowatej
- b. żółwia błotnego
- c. kumaka nizinnego

38. Do jakiej gromady zalicza się zwierzę zamieszczone w logo Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi?

- a. owadów
- b. ptaków
- c. ssaków

39. Na terenie Suwalskiego Parku Krajobrazowego występują jeziora tworzące niezwykle ciekawy przyrodniczo i krajobrazowo kompleks, zwany zespołem jezior kleszczowieckich. Są to jeziora:

- a. Kojle, Perty, Purwin
- b. Szurpiły, Kluczysko, Jeglówek
- c. Jaczno, Udziejek, Linówek

40. Wskaż odpowiedź, która zawiera **wyłącznie** chronione gatunki ryb występujące w jeziorze Hańcza.

- a. płoć, koza, szczupak
- b. głowacz przęgopłetwy, strzebla potokowa, głowacz białopłetwy
- c. strzebla potokowa, okoń, koza

41. Na terenie Suwalskiego Parku Krajobrazowego znajdują się cztery rezerваты przyrody. Są to:

- a. „Czerwona Struga”, „Głazowisko Łopuchowskie”, „Mechacz Wielki”, „Jezioro Hańcza”
- b. „Jezioro Jaczno”, „Kalinowo”, „Głazowisko Bachanowo nad Czarna Hańczą”, „Głazowisko Rutka”
- c. „Głazowisko Bachanowo nad Czarna Hańczą”, „Głazowisko Łopuchowskie”, „Jezioro Hańcza”, „Rutka”

42. Ile wynosi maksymalna głębokość jeziora Hańcza?

- a. 112 m
- b. 102,5 m
- c. 108,5 m

43. Które z podanych gatunków roślin występujących na terenie Suwalskiego Parku Krajobrazowego podlegają ochronie gatunkowej?

- a. lipiennik Loesela, cykoria podróżnik, wiazówka błotna
- b. skrzyp olbrzymi, wielosił błękitny, kłoc wiewiórka
- c. żmijowiec zwyczajny, ozorka zielona, przetacznik ożankowy

44. Wskaż rzeki przepływające przez teren Suwalskiego Parku Krajobrazowego.

- a. Czarna Hańcza i Szeszupa
- b. Pregoła i Błędzianka
- c. Szeszupa i Marycha

45. Suwalski Park Krajobrazowy powołany został w celu ochrony:

- a. unikalnego krajobrazu polodowcowego, szczególnych wartości przyrodniczych i geologicznych fragmentów północnej Suwalszczyzny
- b. zalewowych terenów doliny Czarnej Hańczy
- c. unikatowych wartości północnego krańca Puszczy Augustowskiej, obejmującego zespoły jezior wraz z otaczającymi je krajobrazami przyrodniczymi i dziedzictwem kulturowym

46. Jezioro Wigry zostało ukształtowane przez:

- a. upadek meteorytu
- b. lądolód skandynawski
- c. działalność rzeki Czarnej Hańczy

47. Wskaż właściwą charakterystykę sucharów spotykanych na terenie Wigierskiego Parku Narodowego:

- a. woda w sucharach zawiera duże ilości kwasów humusowych – substancji powstających z rozkładu igieł, ściółki – splukiwanych z otaczających je lasów. Substancje te nadają wodzie brunatne zabarwienie i powodują zakwaszenie
- b. woda w sucharach jest zasadowa, gdyż zawiera duże ilości związków wapnia, pochodzących z rozkładu drzew. Substancje te nadają wodzie brunatne zabarwienie i nadają odczyn lekko zasadowy
- c. woda w sucharach zawiera duże ilości kwasów humusowych – substancji powstających z rozkładu igieł, ściółki – splukiwanych z otaczających je lasów. Substancje te nadają wodzie błękitne zabarwienie i nie wpływają na odczyn wody

48. Wigierski Park Narodowy został uznany w 2002 roku za obszar wodno-błotny o znaczeniu międzynarodowym. Jaka konwencja międzynarodowa chroni tego typu obszary ?

- a. Konwencja o Różnorodności Biologicznej
- b. Konwencja Waszyngtońska
- c. Konwencja Ramsarska

49. Przez jezioro Wigry przepływa herbowa rzeka Suwalszczyzny. Jest nią:

- a. Narew
- b. Kamionka
- c. Czarna Hańcza

50. Które zdanie jest prawdziwe:

- a. Biebrzański Park Narodowy jest drugim co do wielkości parkiem w Polsce i jest wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO
- b. Biebrzański Park Narodowy jest największym parkiem w Polsce i jest wpisany na Listę Międzynarodowej Konwencji RAMSAR
- c. Biebrzański Park Narodowy jest największym parkiem w Polsce i jest wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO